

Sygn. akt I CSK 6187/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z wniosku M. O.
z udziałem K. O. i Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Koninie
o ubezwłasnowolnienie,
na posiedzeniu niejawnym 28 grudnia 2022 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 28 stycznia 2022 r., sygn. akt I ACa 473/21,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2. zasądza od K. O. na rzecz M. O. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 28 stycznia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił apelację uczestnika K. O. od postanowienia Sądu Okręgowego w Koninie z 8 kwietnia 2021 r.

Odpis postanowienia z 28 stycznia 2022 r. został doręczony 20 kwietnia 2022 r. pełnomocnikowi K. O. adw. K. K.. W dniu 13 czerwca 2022 r. w imieniu K. O. skargę kasacyjną wniósł adw. B. T., który przedłożył udzielone 10 czerwca 2022 r. pełnomocnictwo do reprezentowania K. O. w postępowaniu przedsądowym i sądowym do czasu uprawomocnienia się orzeczenia. Na wezwanie Sądu Apelacyjnego adw. B. T. w dniu 18 października 2022 r. przedłożył udzielone przez

K. O. w dniu 14 października 2022 r. pełnomocnictwo upoważniające do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

2. Z przedstawionych powyżej okoliczności wynika, że w dniu wniesienia skargi kasacyjnej, jak również w dniu, w którym upływał termin do jej wniesienia, tj. 20 czerwca 2022 r., pełnomocnik uczestnika K. O. adw. B. T. nie był umocowany do wniesienia skargi, a odpowiednie umocowanie zostało udzielone dopiero 14 października 2022 r. Pełnomocnictwa przedstawione wraz ze skargą kasacyjną ograniczało bowiem zakres legitymacji pełnomocnika do postępowań przedsądowych i sądowych do czasu uprawomocnienia się orzeczenia. Nadesłany natomiast później dokument zawierający stosowne upoważnienie został sporządzony po upływie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej.

W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, które dotyczy również czynności procesowych podejmowanych przed sądem niższej instancji (art. 87¹ § 1 k.p.c.). W uchwale składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2008 r. (III CZP 142/07, OSNC 2008, Nr 11, poz. 122), której nadano moc zasady prawnej, przesądzono, że pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z samego prawa - tj. art. 91 k.p.c. - umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym. Wykluczone jest przy tym potwierdzenie czynności procesowej polegającej na wniesieniu do Sądu Najwyższego za pośrednictwem sądu odwoławczego skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy dostrzega, że dokument pełnomocnictwa służący jego wykazaniu nie ma znaczenia konstytutywnego, zaś udokumentowane w formie pisemnej pełnomocnictwo, które nie jest pismem procesowym, nie musi zawierać daty jego sporządzenia. Nie prowadzi to jednak do możliwości uznania, że opatrzenie pełnomocnictwa procesowego datą późniejszą niż data wniesienia przez pełnomocnika skargi kasacyjnej nie uzasadnia odrzucenia skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 lipca 2003 r., III CZP 54/03; z 16 marca 2006 r., III SZ 1/06, OSNP 2007, Nr 9-10, poz. 148; z 7 listopada 2006 r., I CZ 74/06; z 11 marca 2015 r., II CZ 110/14; postanowienia Sądu Najwyższego:

z 27 stycznia 2016 r., II CZ 89/15; z 27 lutego 2020 r., III CZ 7/20). Skarga kasacyjna musi bowiem zostać sporządzona i wniesiona przez upoważnionego do tego pełnomocnika. Udzielenie pełnomocnictwa po upływie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej uprawnia do działania w dalszym postępowaniu kasacyjnym, ale nie może stanowić potwierdzenia czynności, której dokonał nieumocowany do tego pełnomocnik. Odmienne stanowisko w istocie opiera się na domniemaniu, że samo sporządzenie i wniesienie skargi kasacyjnej z zachowaniem przymusu adwokacko-radcowskiego świadczy o istnieniu pełnomocnictwa; stanowisko takie jest jednak niekonsekwentne, skoro wymaga się równocześnie od pełnomocnika przedłożenia – pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej – dokumentu potwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa.

Dochowanie przymusu adwokacko-radcowskiego z art. 87¹ § 1 k.p.c. wymaga zatem nie tylko sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej przez adwokata lub radcę prawnego, ale również legitymowania się przez pełnomocnika w okresie otwartym do wniesienia takiej skargi umocowaniem pochodzącym od osoby uprawnionej (np. osób wchodzących w tym okresie w skład organu uprawnionego do reprezentacji strony; zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2021 r., II CSK 554/20).

3. Podsumowując, skarga kasacyjna w niniejszym postępowaniu podlega odrzuceniu jako sporządzona przez osobę nieuprawnioną (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 27 listopada 2009 r., II CSK 399/09; z 16 kwietnia 2014 r., II CSK 587/13; z 28 sierpnia 2019 r., III CSK 61/19; z 30 października 2019 r., V CSK 316/18; z 15 maja 2020 r., V CSK 486/19; 26 lutego 2021 r., I CSK 347/20, OSNC 2022, Nr 1, poz. 6; z 21 lipca 2021 r., I CSK 623/20), a wobec nieodrżucenia jej przez Sąd drugiej instancji, uzasadnione było odrzucenie skargi przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 2 w zw. z § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. § 8 ust. 1 pkt 27, § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Z uwagi na powyższe orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

[as]

l.n